

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura języka Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Lingwistyka stosowana Specjalność Lingwistyka stosowana (język angielski z niemieckim od podstaw) Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09LSTJANS.12S.04170.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Paweł Rybszleger	
Prowadzący zajęcia	Paweł Rybszleger	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy specjalistycznej z zakresu szeroko rozumianej kultury języka (dotyczącej języka polskiego z odniesieniami do języków europejskich).
C2	Wykształcenie umiejętności wyszukiwania źródeł normatywnych i dyskusowania z rozwiązaniami w nich zaproponowanymi (poradnie językowe).
C3	Wykształcenie umiejętności związanych z krytyczną analizą tekstów w różnych rejestrach (analiza błędów).
C4	Wykształcenie uwrażliwienia na rejestry języka, grzeczność językową oraz język równościowy.

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw językoznawstwa; dobra znajomość języka polskiego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe zagadnienia z kultury języka.	LST_K1_W02, LST_K1_W03, LST_K1_W09	Egzamin pisemny
W2	zna poszczególne rejestry języka i posiada wiedzę na temat specyfiki języka mówionego (składnia, gramatyka, prozodia) oraz języka pisanego (składnia, gramatyka).	LST_K1_W03, LST_K1_W06, LST_K1_W08	Egzamin pisemny
W3	zna dialekty języka polskiego oraz podstawowe cechy dialektalne i gwarowe języka w różnych częściach Polski.	LST_K1_W02, LST_K1_W03, LST_K1_W04, LST_K1_W07	Egzamin pisemny
W4	zna podstawowe pojęcia z zakresu socjolingwistyki.	LST_K1_W03, LST_K1_W08	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi dokonać krytycznej analizy tekstów w różnych rejestrach (analiza błędów).	LST_K1_U04	Egzamin pisemny
U2	potrafi zastosować podstawową wiedzę z zakresu kultury języka w tworzeniu poprawnych i logicznych wypowiedzi w języku polskim.	LST_K1_U03, LST_K1_U06, LST_K1_U07	Egzamin pisemny
U3	potrafi świadomie i krytycznie posługiwać się językiem polskim w odniesieniu do poszczególnych rejestrów, języka równościowego (i sfer, do których język się odnosi) oraz potrafi odnieść się do problemu seksizmu w języku.	LST_K1_U04, LST_K1_U05	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do debat i dyskusji związanych z kulturą i etyką słowa (kwestie gramatyczne i społeczne dotyczące współczesnego języka polskiego).	LST_K1_K01, LST_K1_K03, LST_K1_K04	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Najważniejsze pojęcia z kultury języka: system językowy, norma językowa, uzus językowy, zasady współdziałania językowego, kodyfikacja norm, puryzm językowy, poradnictwo językowe, instytucje ochrony języka w Europie, styl i jego odmiany, znak językowy, język mówiony i pisany	W1, W2, U2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Pojęcie błędów, usterek oraz innowacji językowych; zapoznanie się ze współczesną typologią błędów językowych; analiza błędów w różnych typach tekstów	W1, W2, U1, U2	Wykład
3.	Język ogólny, dialekty i regionalizmy (klasyfikacja regionalizmów leksykalnych).	W3	Wykład
4.	Podstawowe pojęcia z socjolingwistyki: hipoteza Sapira-Whorfa, hipoteza Bernsteina, klasyfikacja socjolektów, koncepcje normatywistyczne.	W4	Wykład
5.	Pojęcie etyki słowa w języku mediów i współczesnym Internecie.	U3, K1	Wykład
6.	Pojęcie języka równościowego i jego istoty we współczesnym społeczeństwie.	U3, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	W ramach egzaminu pisemnego: wykazanie się wiedzą teoretyczną i praktyczną z przewidzianego zakresu tematycznego (analiza w odniesieniu do błędów krótkich tekstów pisanych, pytania testowe, pytania otwarte).

Literatura

Obowiązkowa

1. Markowski, Andrzej (2022): Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa.
2. Markowski, Andrzej/Puzynina, Jadwiga (2001): Kultura języka. W: Jerzy Bartmiński (red.), Współczesny język polski, Lublin, 49-71.

Dodatkowa

1. Piekot, Tomasz (2008) – Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do analizy socjolektu. Wałbrzych.
2. Styl i jego odmiany: (Źródło: Słownik poprawnej polszczyzny, Warszawa 1998, wyd. XVIII.)
3. Materiały dydaktyczne „Razem mamy siłę: STOP DYSKRYMIANCI!” (źródło: https://www.amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2017/06/Razem-mamy-sile_Stop-Dyskrymiancji_Material-do-pracy-z-grupa.pdf)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30

Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
LST_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego zastosowania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz ich stałej aktualizacji w kontekście wykonywanego zawodu, w tym uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
LST_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz dbałości o dorobek i tradycję zawodów w obrębie lingwistyki stosowanej.
LST_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za rzetelność przekazywanej wiedzy i poszanowania własności intelektualnej.
LST_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać wiedzę przedmiotową, stosując w sposób innowacyjny tradycyjne i multimedialne źródła informacji (w szczególności leksykony, słowniki i korpusy językowe), dostępne w językach wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U04	Absolwent/ka potrafi w innowacyjny sposób korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania oraz analizy złożonych i nietypowych problemów, jak i uzasadniania swoich wyborów w działaniach zawodowych, zgodnie z wybraną specjalnością/specjalizacją i w warunkach nie w pełni przewidywalnych.
LST_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, analizować oraz oceniać procesy i zjawiska językowe, językowo-komunikacyjne, społeczno-kulturowe oraz procesy zachodzące w relacji człowiek – komputer na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi, stosowanych w badaniach językoznawczych, w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U06	Absolwent/ka potrafi tworzyć oraz analizować pisemne i ustne wypowiedzi w językach wybranej specjalności/specjalizacji, używając przy tym terminologii fachowej oraz nowoczesnych metod i narzędzi badawczych, jak i brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.
LST_K1_U07	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty i zjawiska językowo-komunikacyjne, społeczno-kulturowe oraz technologiczne w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia, zagadnienia i teorie z zakresu lingwistyki stosowanej w zależności od wybranej specjalności/specjalizacji (w tym: z zakresu badań nad językiem i jego społeczno-kulturowymi, technologicznymi oraz cywilizacyjnymi kontekstami).
LST_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu lingwistyki stosowanej.
LST_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie metodologię badań w lingwistyce stosowanej w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla lingwistyki stosowanej.
LST_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane aspekty rozwoju lingwistyki stosowanej i najważniejsze nowe osiągnięcia w jej obszarze.
LST_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języka i komunikacji językowej.
LST_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie funkcjonowanie struktur i instytucji zajmujących się działalnością międzynarodową i międzykulturową w zakresie badań nad językiem.